CEL DIN URMĂ RĂSPUNS

Murray Templeton era în floarea vârstei: avea patruzeci şi cinci de ani şi toate componentele corpului său se aflau în perfectă stare, cu excepţia câtorva porţiuni vitale din artera coronariană. Această neregulă, însă, a fost mai mult decât suficientă.

Durerea l-a pălit brusc, crescând în intensitate, până când a devenit de nesuportat, apoi s-a stins încet-încet. Îşi simţea răsuflarea încetinind, pe măsură ce pacea se aşternea peste el.

Nu există nici o plăcere mai mare decât absenţa durerii imediat după o criză. Murray încerca până şi o senzaţie de imponderabilitate, de parcă ar fi plutit peste capetele tuturor.

Şi-a deschis ochii şi a observat amuzat că ceilalţi oameni din încăpere încă se vânzoleau încoace şi-ncolo. Se afla în laborator când începuseră durerile. Acest incident îl luase prin surprindere şi, când se prăbuşise, auzise strigătele înspăimântate ale celor din jur. Apoi agonia pusese stăpânire pe el şi nu-l mai interesase nimic.

Totuşi, i se părea ciudat că, deşi durerea încetase, ceilalţi continuau să se agite, făcându-şi de lucru deasupra trupului său, şi păreau speriaţi.

Brusc, Murray şi-a dat seama că, de fapt, îi privea pe toţi *de sus.* Era, în acelaşi timp, întins pe podea, cu faţa schimonosită, dar se afla şi aici, aproape de tavan, privind cu calm derularea faptelor.

"Minunea minunilor!" şi-a spus el în gând. "Care va să zică, poveştile alea cu viaţa de apoi erau adevărate!"

Şi, deşi această constatare era umilitoare pentru un fizician ateist, descoperirea respectivă nu i-a tulburat pacea lăuntrică, ci i-a provocat doar o surpriză minoră.

"Acum ar trebui să apară şi un înger sau, mă rog, ceva asemănător..."

Treptat, imaginile pământene se ştergeau din faţa ochilor lui. Conştiinţa ii era invadată de un întuneric profund, iar în depărtare se zărea o siluetă de lumină, cu aspect vag uman, ce radia căldură.

"Ce glumă bună!" şi-a zis în sinea lui. "Cred că mă duc în Rai."

Dar chiar în momentul când gândea asta lumina a dispărut, lăsând insă în urmă căldura. Senzaţia de pace nu slăbise în intensitate, în ciuda faptului că în tot Universul nu rămăsese decât el singur — şi Vocea.

— Am făcut-o de nenumărate ori, dar de fiecare dată sunt în stare să mă bucur de reuşită, a spus Vocea.

Murray a vrut să-i răspundă, insă nu era sigur dacă mai avea gură, limbă sau corzi vocale. Totuşi, a încercat să scoată un sunet, să rostească oarece cuvinte, prin contracţia a nu-ştiu-ce. Şi a reuşit. Şi-a auzit propria voce, atât de familiară, şi propriile cuvinte, atât de clare:

— Ăsta e Raiul?

— Nu e un loc, aşa cum înţelegi tu noţiunea de loc, i-a răspuns Vocea.

Lui Murray ii era puţin jenă să pună următoarea întrebare, dar trebuia s-o facă:

— Să mă ierţi dacă par un dobitoc, dar sunt nevoit să te întreb: tu eşti Dumnezeu?

Fără să-şi schimbe intonaţia, fără să altereze câtuşi de puţin perfecţiunea sunetului, Vocea a reuşit totuşi să imprime răspunsului o vagă notă de amuzament:

— Ciudat! Mereu mi se pune aceeaşi întrebare, deşi într-un număr infinit de feluri. N-am cum să-ţi dau un răspuns pe care să-l poţi înţelege. Eu *sunt*- asta e singura explicaţie clară pe care ţi-o ofer. Tu n-ai decât să mă îmbraci în orice concept îţi e mai la îndemână.

— Şi eu ce sunt? a continuat fostul fizician seria întrebărilor. Un suflet? Sau sunt şi eu doar o existenţă personificată?

Murray încerca din răsputeri să nu pară sarcastic, dar nu prea reuşea. Apoi s-a gândit, în treacăt, că poate ar fi fost mai bine să adauge un "Sfinţia Voastră" sau "Înălţimea Ta" sau, mă rog, *ceva* care să şteargă impresia de zeflemea, dar nu-l trăgea inima s-o facă, deşi, pentru prima oară de când se ştia, medita asupra posibilităţii de a fi pedepsit pentru insolenţă, pentru păcate şi de a ajunge în Iad. Oare cum arăta Iadul?

Dar Vocea nu dădea semne că s-ar fi simţit jignită.

— Tu eşti uşor de explicat, chiar şi pentru tine însuţi. Dacă vrei, poţi să te numeşti un suflet, dar în realitate eşti un nod de

forţe electromagnetice, aranjate în aşa fel încât să imite perfect toate conexiunile creierului tău, cel din perioada când făceai parte din universul palpabil. De aceea poţi să gândeşti, să simţi, să ai amintiri şi să-ţi păstrezi vechea personalitate. Încă mai ai senzaţia că tu eşti tu.

— Vrei să spui că esenţa creierului meu e permanentă? a întrebat Murray neîncrezător.

— Câtuşi de puţin. Nimic din tine nu e permanent, cu excepţia lucrurilor cărora eu doresc să le confer o asemenea calitate. Eu am alcătuit nodul de forţe. L-am construit în timp ce tu mai aveai învelişul fizic şi l-am pus la punct pentru momentul când urma să-ţi închei existenţa pământeană.

În mod vizibil, Vocea părea încântată de sine însăşi. În tot cazul, a făcut o scurtă pauză — ca şi cum ar fi aşteptat aplauzele -, apoi a continuat:

— Este o construcţie complicată, dar extrem de precisă. Fireşte că aş fi putut să creez una pentru fiecare fiinţă umană din lumea ta, dar mă bucur că n-o fac. Cea mai mare plăcere mi-o oferă selecţia...

— Înseamnă că alegi puţini indivizi!

— *Foarte* puţini.

— Şi cu ceilalţi ce se întâmplă?

— Îi înghite uitarea. Bineînţeles, tu îţi vei imagina că ajung în Iad... Dacă ar mai fi avut trup, Murray ar fi roşit.

— *Eu personal* n-am crezut în chestiile astea. Pe Pământ, însă, se vorbea destul de mult despre Rai şi Iad. Totuşi, nu mi-a trecut niciodată prin minte că aş fi atât de virtuos încât să mă număr printre Cei Aleşi.

— Virtuos?! Ah, da, înţeleg ce vrei să spui. Ori de câte ori mă forţez să pătrund în gândurile voastre mărunte, mă încearcă o senzaţie neplăcută. Nu, te-am ales pentru capacitatea ta de a gândi; ăsta e criteriul după care selecţionez miliarde de fiinţe inteligente din întregul Univers.

Brusc, Murray s-a trezit că era ros de curiozitate, un mai vechi nărav de-al său de pe vremea când încă mai trăia.

— Faci singur selecţia sau mai există şi alţii ca tine? a întrebat el.

Timp de câteva secunde, a crezut că Vocea se simţise jignită; se înşelase, insă, căci răspunsul a răsunat calm şi impersonal, ca de obicei:

— Este lipsit de importanţă pentru tine dacă mai există şi alţii asemenea mie. Acest Univers este numai al meu: e invenţia mea, realizarea mea şi-mi este hărăzit numai mie.

— Atunci cum de găseşti timp să stai de vorbă cu mine, când trebuie să creezi alte miliarde de noduri? Sunt chiar atât de important?

— Nu eşti important deloc. Stau de vorbă şi cu ceilalţi, în acelaşi timp, într-un fel pe care tu l-ai numi simultan.

— Dar, totuşi, nu eşti decât o singură entitate.

Vocea părea din nou amuzată.

— Văd că încerci să mă prinzi pe picior greşit, crezând că mă contrazic. Dacă tu ai fi o amoebă, a cărei idee de individualitate s-ar mărgini la o singură celulă, şi dacă ai ruga o balenă compusă din treizeci de cvadrilioane de celule să-ţi explice dacă e o entitate sau nu, cum crezi c-ar putea balena să-ţi dea un răspuns pe înţelesul tău?

— O să mă gândesc la asta. Există şansa de a afla o soluţie bună, a spus Murray cu răceală.

— Foarte bine. Asta e menirea ta — să gândeşti!

— Dar în ce scop? Tu le ştii pe toate, presupun.

— Chiar dacă aş şti totul, n-aş avea cum să ştiu că ştiu totul, a răspuns Vocea.

— Asta sună a filosofie orientală — ceva care pare profund tocmai pentru că n-are nici un sens.

— Eşti un nod care promite multe. Încerci să răspunzi la paradoxul meu cu un alt paradox. Numai că eu n-am intenţionat să-ţi ofer un paradox. Gândeşte-te, numai: eu exist dintotdeauna, dar ce înseamnă asta exact? Înseamnă că nu-mi amintesc cum m-am trezit la existenţă. Dacă mi-aş aminti, ar însemna că n-am existat dintotdeauna. Iată, deci, că nu ştiu chiar totul. Şi chiar dacă numărul cunoştinţelor mele ar fi infinit, ştiu că mai este o infinitate: cea a totalităţii cunoştinţelor din Univers. Şi atunci, de unde aş avea siguranţa că amândouă infinităţile sunt egale? Infinitatea cunoştinţelor potenţiale poate fi infinit mai mare decât infinitatea cunoştinţelor mele actuale. Îţi dau un singur exemplu: a cunoaşte *toate* numerele naturale pare înseamnă a cunoaşte o infinitate de numere; mai rămâne însă o infinitate de numere naturale impare, despre care nu ştii absolut nimic...

— Dar numerele impare pot fi obţinute prin împărţirea

fiecărui număr par la doi, a intervenit Murray. În felul acesta, ajungi să cunoşti şi infinitatea numerelor impare.

— Mă bucură faptul că ai idei. Sarcina ta va fi să găseşti noi şi noi căi de a cunoaşte necunoscutul, mult mai dificile decât aceasta. Ai amintiri, ai informaţiile deja acumulate şi vei deduce, cu ajutorul lor, altele noi. Dacă va fi necesar, ţi se va permite să afli date noi ce ţi se vor părea relevante pentru rezolvarea problemelor pe care ţi le vei pune singur.

— Dar n-ai nevoie de mine pentru a afla toate astea! a protestat Murray.

— E mai interesant aşa, i-a replicat Vocea. Am construit Universul ca să am mai multe preocupări. Am introdus în el principiul nesiguranţei, entropia, precum şi alţi factori de hazard, ca să nu mai fie un univers plicticos şi previzibil. Treaba a mers bine, pentru că m-a amuzat de-a lungul întregii sale existenţe. Apoi am permis apariţia acelor factori care au dat naştere mai întâi vieţii şi apoi inteligenţei. Pe aceasta din urmă am folosit-o ca pe un izvor nesecat pentru o echipă de cercetare — nu fiindcă aş fi avut nevoie de vreun ajutor, ci deoarece voiam să introduc un nou factor de hazard. Am descoperit că nu puteam să prevăd noile cunoştinţe ce aveau să apară, unde anume se producea evenimentul şi nici ce metodă era folosită.

— Şi asta se întâmplă des? s-a interesat Murray.

— Bineînţeles. Nu trece un secol fără să apară ceva interesant.

— Şi este vorba de ceva la care te-ai fi putut gândi şi singur, dar nu ai făcut-o?

— Exact.

— Şi acum crezi că ai găsit ocazia de a reuşi să le-o iei tuturor înainte, profitând de amabilitatea, dar şi de capacitatea mea intelectuală? a râs Murray.

— Pentru secolul următor nu există, practic, nici o şansă! Dar, pe termen lung, succesul tău e garantat. Ai toată veşnicia înainte...

— Vrei să spui că voi gândi cât va dura veşnicia? În permanenţă?

— Exact.

— În ce scop?

— Ţi-am spus, ca să afli lucruri noi.

— Da, dar în ce scop să aflu lucruri noi? a insistat Murray.

— Asta făceai şi în timpul vieţii, pe Pământ, i-a amintit Vocea. Atunci ce scop aveai?

— Să îmbogăţesc cunoştinţele oamenilor. Să primesc laude de la colegii mei. Să simt că am realizat ceva în scurta viaţă pe care am avut-o la dispoziţie. Acum nu pot descoperi decât ceea ce stă în propriile-ţi puteri să descoperi, dacă ai vrea să-ţi baţi puţin capul. Tu n-ai cum să mă lauzi; cel mult, te poţi distra urmărindu-mă. Iar rezultatele muncii mele nu mai au nici o valoare într-o existenţă eternă.

— Şi nu găseşti că gândirea şi descoperirile au valoare în sine?

— Într-un timp finit, da. În eternitate, nu.

— Îţi înţeleg punctul de vedere. Totuşi, n-ai încotro! Trebuie să gândeşti!

— Dar nu poţi să mă forţezi!

— Nu vreau să te constrâng s-o faci imediat. De fapt, nici nu va fi nevoie. Din moment ce aceasta este singura ta posibilitate de a acţiona, vei gândi. Nu cunoşti nici o modalitate prin care să *nu* gândeşti.

— Atunci, îmi voi găsi un *ţel.* Voi inventa unul, s-a încăpăţânat Murray.

— Din partea mea, poţi s-o faci! i-a răspuns vocea pe un ton condescendent.

— În regulă, l-am descoperit pe cel care îmi trebuia!

— Pot să aflu şi eu despre ce este vorba?

— Îl cunoşti deja. Sunt conştient de faptul că nu comunicăm aşa cum se obişnuia pe Pământ. Mi-ai construit nodul de forţe în aşa fel încât să am iluzia că vorbesc şi că aud, dar, de fapt, tu transferi gândurile înspre şi dinspre mine. Propriu-zis, îmi citeşti gândurile instantaneu, astfel încât nu mai e nevoie să ţi le transmit eu.

— Remarcile tale sunt surprinzător de corecte! Acest fapt îmi provoacă o mare bucurie. Dar mă simt la fel de bucuros atunci când îmi spui de bunăvoie ceea ce gândeşti.

— Atunci am să-ţi spun. Ţelul pe care mi l-am propus va fi descoperirea modului În care poate fi distrus nodul meu. Nu vreau să gândesc la nesfârşit doar ca să te distrez pe tine! Nu vreau să *exist* la nesfârşit doar ca să te distrez pe tine! Mă voi concentra până voi găsi calea de a desface nodul blestemat. Asta mă va amuza *pe mine.*

— N-am nimic împotrivă! a spus Vocea, pe acelaşi ton egal. Chiar şi atunci când te gândeşti cum să pui capăt propriei existenţe, poţi descoperi lucruri noi şi interesante. Iar dacă sinuciderea îţi va reuşi, te voi reconstrui exact cum ai fost, în mai puţin de o secundă. În tot cazul, voi avea grijă să te fac în aşa fel încât să nu mai reuşeşti şi a doua oară. Dacă vei descoperi o altă metodă, te voi reconstrui eliminând-o şi pe aceea. Şi tot aşa, la infinit. Va fi un joc extrem de interesant, dar tu vei exista veşnic! Asta e vrerea mea!

Murray a simţit cum, înlăuntrul lui, mânia dădea în clocot, şi totuşi, glasul nu i-a tremurat când a vorbit din nou:

— Deci, până la urmă, deduc că nu mă aflu în Rai, ci în Iad. Susţii că nu există nici unul, nici altul, dar dacă acesta este Iadul, minciunile tale fac parte din jocul Diavolului.

— În cazul acesta, ce rost are să-ţi spun că nu eşti în Iad? Totuşi, te asigur încă o dată: aici nu este nici Raiul, nici Iadul. Aici exist doar EU.

— Dar dacă gândurile mele nu-ţi vor fi de folos? N-ar fi mai bine să mă dezintegrezi şi să nu mai ai grija mea, din moment ce nu-ţi voi fi de nici un ajutor?

— Vrei o recompensă? Vrei Nirvana ca preţ pentru eşec, intenţionezi să-mi dai siguranţa eşecului? Nu-i nici o afacere! Dar ştiu că nu vei da greş. Ai în faţa ta toată eternitatea, şi nu se poate să nu produci măcar o singură informaţie interesantă, oricât de mult te-ai strădui să n-o faci!

— Atunci îmi voi făuri alt ţel, s-a înverşunat Murray. Nu mă voi distruge, ci voi încerca să te umilesc pe tine. Voi găsi ceva la care nu numai că nu te-ai gândit, dar la care nici n-ai fi putut să te gândeşti vreodată. Voi căuta să aflu cel din urmă răspuns, dincolo de care nu mai există nici un fel de cunoaştere.

— Nu înţelegi natura infinitului, l-a mustrat calmă Vocea. Poate că sunt destule lucruri la care nu m-am gândit încă, dar nu există ceva ce nu pot şti.

— Nu-ţi cunoşti începutul, a murmurat Murray gânditor. Chiar tu ai spus-o. De aceea, nu-ţi poţi cunoaşte nici sfârşitul. Acesta va fi obiectivul meu şi cel din urmă răspuns. Nu mă voi distruge. Te voi distruge *pe tine,* dacă nu vei reuşi să-mi vii de hac înainte.

— Aha, ai ajuns aici mai repede decât se obişnuieşte! Credeam că va dura mai mult. Toţi cei pe care îi aduc cu mine în

lumea gândului etern şi perfect nu plănuiesc altceva decât să mă distrugă. Numai că acest lucru este imposibil.

— Am la dispoziţie toată eternitatea...

— Atunci încearcă! a rostit Vocea impasibilă, după care a dispărut.

Dar Murray îşi găsise ţelul pentru care merita să lupte şi era mulţumit. În fond, ce-şi putea dori *orice* Entitate, conştientă de eternitatea existenţei sale, dacă nu un sfârşit?

Ce altceva căutase Vocea, timp de miliarde de ani? Şi de ce crease inteligenţa şi apoi alesese anumite specimene din cadrul ei, punându-le să gândească, dacă nu pentru a o ajuta să-şi găsească sfârşitul? Şi Murray şi-a jurat în sinea lui că numai el, el singur, avea să reuşească.

Meticulos, cu infinită grijă, dar şi cu sufletul legănat de bucuria unui scop precis, Murray Templeton a început să se gândească.

Avea timp berechet.